

[Per Federspiel.]

som jo giver sig udslag i en stadig stigende samhandel med Østtyskland, og som i øvrigt bygger på aftaler, som også hr. Gert Petersen erkender ikke kan ændres, og som det derfor vil være ganske ørkesløst at diskutere.

Vi skal naturligvis være villige til at medvirke i en udvalgsbehandling, men må fastholde det standpunkt, som jeg er helt enig med udenrigsministeren i, at dette forslag ikke kan gennemføres.

Niels Helveg Petersen: På godt og ondt er vilkårene for dansk udenrigspolitik dybt præget af udviklingen syd for Danmarks grænse. Man kan sige, at Danmark altid har haft et Tysklandsproblem; sådan har det været i fortiden, og sådan er det også i dag.

I den nuværende udenrigspolitiske situation er Danmarks sikkerhedspolitiske interesse på det europæiske plan efter det radikale venstres mening først og fremmest knyttet til, at der findes fredelige, varige og normale løsninger på Tysklandsproblemet. Folketinget har meget ofte beskæftiget sig med den markedspolitiske deling af Vesteuropa. Den anden delingslinje i den europæiske politik, delingen mellem Øst- og Vesteuropa, diskuteres sjældnere, men er vel af nok så stor betydning for Danmarks udenrigspolitiske vilkår som markedsdelingen. Derfor hilser det radikale venstre denne lejlighed til at diskutere europæiske sikkerhedsproblemer velkommen.

I dag, 22 år efter verdenskrigens slutning, eksisterer i Europa en række uløste sikkerhedspolitiske problemer, som udgør en latent trussel også for Danmarks sikkerhed. Det radikale venstre må advare imod at betragte det som en naturlig og normal situation, at „Europa“ kun opfattes i betydningen „Vesteuropa“, hvad der ofte er en tendens til. Det er indlysende, at det militære pagtsystem har medvirket til at skabe den fastlåsedede politiske situation, hvis følger vi i dag møder. Bestræbelserne for regeringens europæiske politik i de kommende år må tage sigte på at medvirke til at få løst op for denne alt for længe fastlåsedede situation.

Det er derfor med glæde, at det radikale venstre har set, at regeringen på linje med denne målsætning i sin tiltrædelseserklæring

udtaler, at det er regeringens hensigt på grundlag af de forskydninger i det internationale forhold, der har fundet sted siden 1949, at gennemføre en samlet undersøgelse og vurdering af dansk sikkerhedspolitik under fuld hensyntagen til samtlige foreliggende forudsætninger. Det tilsagn, som her foreligger fra regeringens side om en fordomsfri og nuanceret undersøgelse, må det radikale venstre tillægge overordentlig stor betydning. Medens de første 20 år efter krigens ophør måske kan karakteriseres som en periode, da afspændingsskridt nærmest mistænkeliggjordes, og hvor afspændingsbestræbelserne forekom til stadighed at være underordnet bestræbelserne på at opretholde den militære balance, tyder meget nu på, at et vendepunkt er nået, og at afspændingsbestræbelserne i de kommende år vil blive betragtet som en langt mindre risiko end den uændrede og ureflekterede forlængelse af oprustningspolitikken.

Det er i højeste grad i Danmarks interesse at støtte disse bestræbelser, og denne danske interesse har fundet stærkt udtryk i regeringserklæringen. Det siges her, at det er regeringens målsætning at virke for en europæisk sikkerhedsordning, der bl. a., og først og fremmest, indbefatter en løsning af Tysklandsproblemet. Synspunktet har videre fundet udtryk i udtalelserne om, at en midlertidig opnåelse af en sådan sikkerhedsordning må forudsætte afholdelse af en europæisk sikkerhedskonference efter grundige forberedelser, der kan give rimelig sikkerhed for positive resultater. På samme måde siges det, at regeringen vil sætte ind for at skabe øgede kontakter mellem nationerne i Øst- og Vesteuropa, ligesom det er et naturligt led i denne politik at lade det komme til en prøvelse af, om NATO i overensstemmelse med sin erklærede målsætning kan blive en politisk afspændingsfaktor. Sammenfattende er dette udtryk for en høj prioritering af de politiske afspændingsbestræbelser helt på linje med det radikale venstres syn på de europæiske sikkerhedsproblemer.

I Vesttyskland synes en nyvurdering af de politiske afspændingsbestræbelser at være på vej. Hvor parolen tidligere var det urealistiske: genforening gennem militær oprustning, synes temaet nu at være det mere realistiske, at skridt henimod en fredelig